

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 169/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Jurajom Kornhauserom, advokátom, Na Revíne 37, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 2 Tos 25/2020-67 z 30. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ bol v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 6 T 67/2018 rozsudkom z 13. novembra 2018, právoplatným 21. mája 2019 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 1 To 18/2019-483 z 21. mája 2019, uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 18 mesiacov a k trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 12 mesiacov. K odsúdeniu sťažovateľa došlo na tom skutkovom základe, že napriek zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 mesiacov, ktorý mu bol uložený disciplinárnym rozkazom riaditeľa Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave z 3. októbra 2016, právoplatným 2. januára 2017 v spojení s rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave z 15. decembra 2016

(ďalej len „rozhodnutie o disciplinárnom previnení“), viedol 28. marca 2017 v čase okolo 17.00 h osobné motorové vozidlo, pričom bol predpísaným spôsobom zastavený a kontrolovaný.

3. Krajský súd v Bratislave na základe správnej žaloby sťažovateľa z 2. marca 2017, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia o disciplinárnom previnení, rozsudkom z 18. apríla 2019, právoplatným 9. júla 2019, predmetné rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený 5. júna 2019.

4. Po vrátení veci na nové konanie a jej postúpení príslušnému správnenému orgánu (Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Dolnom Kubíne, okresný dopravný inšpektorát Námestovo, pozn.) bol sťažovateľ 26. septembra 2019 uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, za čo mu bola uložená sankcia, a to pokuta v sume 100 eur.

5. V nadväznosti na zrušenie rozhodnutia o disciplinárnom previnení sa sťažovateľ 9. októbra 2019 obrátil na okresný súd s návrhom na povolenie obnovy trestného konania vedeného pod sp. zn. 6 T 67/2018, právoplatne skončeného 21. mája 2019.

6. Okresný súd uznesením z 21. januára 2020, považujúc návrh sťažovateľa za dôvodný, postupom podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnovu konania povolil a v celom rozsahu zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 6 T 67/2018-443 z 13. novembra 2018, právoplatný 21. mája 2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že zrušenie rozhodnutia o disciplinárnom previnení je novou skutočnosťou, ktorá súdu nebola v tom čase známa, a ďalej tvrdením, že vzhľadom na zrušujúce rozhodnutie správneho súdu zanikol podklad, na základe ktorého bol sťažovateľ uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia.

7. Krajský súd na podklade sťažnosti podanej prokurátorom proti predmetnému uzneseniu okresného súdu o povolení obnovy konania podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku toto uznesenie ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením zrušil. Krajský súd zároveň sám vo veci rozhodol a podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh sťažovateľa ako odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že zrušenie rozhodnutia nemožno považovať za takú novú skutočnosť alebo dôkaz, ktorý by sám osebe alebo v spojení s inými doteraz známymi skutočnosťami a dôkazmi mohol odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Krajský súd uzavrel, že neskoršie zrušenie právoplatného rozhodnutia o uložení zákazu činnosti viesť motorové vozidlá nemá vplyv na stále nemenné existujúce skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom na právoplatné odsúdenie sťažovateľa za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Napadnuté uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 27. novembra 2020.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej v podstatnom argumentuje, že rozhodnutie o disciplinárnom previnení bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave už v čase prebiehajúceho trestného konania (v čase odvolacieho konania, pozn.), v ktorom bol sťažovateľ následne právoplatne odsúdený za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, a preto dôvodí, že „nezákonnosť nemôže byť podkladom pre zákonnosť“,

keďže zrušením podkladu na trest zákazu činnosti *ex tunc* nemôže byť záver o vine a treste považovaný za zákonný. Domnieva sa, že k náprave tejto nezákonnosti by malo dôjsť práve v trestnom konaní prostredníctvom obnovy konania.

9. Sťažovateľ navyše krajskému súdu vytýka, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie a že jeho právne závery sú nesprávne, nepresvedčivé, absolútne nespravodlivé, a preto považuje napadnuté uznesenie za nezákonné a ústavne neudržateľné.

10. Napokon sťažovateľ tvrdí, že v dôsledku porušenia zásady zákonnosti, pokiaľ ide o namietané uznesenie krajského súdu, bolo porušené aj jeho právo byť stíhaný len zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, ďalej právo na zákonného sudcu a na verejné prerokovanie veci v obnovenom trestnom konaní a v širšom kontexte aj právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, keďže na základe trestného konania, ktorého obnovy sa sťažovateľ domáha, došlo k ukončeniu služobného pomeru sťažovateľa ako policajta.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa označených v bode 1 tohto uznesenia uznesením krajského súdu, ktorý vyhovel sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu o povolení obnovy konania, a sám vo veci rozhodol tak, že návrh sťažovateľa ako odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

12. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu:

13. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd už judikoval, že do jeho obsahu patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

14. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

15. V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

16. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatnil. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na to, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09).

17. Po dôkladnom oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu, ktorý zrušil uznesenie okresného súdu o povolení obnovy konania a návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol, ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

18. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku sa obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

19. Pri posudzovaní návrhu na povolenie obnovy konania teda súd v prvom rade skúma existenciu nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr nežznámych a až následne zisťuje, či takéto nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia, same osebe alebo v spojitosti s už známymi skutočnosťami a dôkazmi môžu odôvodniť iné rozhodnutie týkajúce sa viny alebo trestu.

20. Krajský súd vo svojom rozhodnutí správne konštatoval, že podmienky obnovy konania sa musia týkať skutkových zistení vrátane osoby páchatel'a ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr

neznámych, ale netýkajú sa zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu.

21. Krajský súd po preskúmaní sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru, že v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania a zrušenie právoplatného rozsudku, pretože neskoršie zrušenie právoplatného rozhodnutia o disciplinárnom previnení, ktorým mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá, nemá vplyv na stále nemenné existujúce skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom na právoplatné odsúdenie sťažovateľa.

22. V podrobnostiach krajský súd konštatoval, že je nesporné, že sťažovateľ mal v čase spáchania skutku, t. j. 28. marca 2017, právoplatne uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá, a teda pokiaľ aj napriek tomuto zákazu v daný deň viedol osobné motorové vozidlo, nepochybne naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, pretože úmyselne porušil zákaz činnosti, o ktorom mal vedomosť. Ďalej krajský súd uviedol, že nie je prípustné, aby osobe, ktorá má právoplatne uložený zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel, bolo akceptované porušovanie tohto trestu, spoliehajúc sa na prípadné možné budúce zrušenie odsudzujúceho rozhodnutia.

23. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci na jednej strane chápe sťažovateľom subjektívne vnímaný pocit nespravodlivosti, ale na druhej strane je v tejto súvislosti potrebné poukázať na absolútne správne konštatovanie krajského súdu, že v podmienkach právneho štátu je každá osoba povinná rešpektovať právoplatné rozhodnutia, a to až do momentu ich prípadného zrušenia v predpísanom konaní. Bolo by nebezpečným precedensom, ak by ústavný súd pripustil, že sťažovateľ môže v prípade pochybností namiesto rešpektovania právoplatného rozhodnutia a jeho prípadného napadnutia zákonnými opravnými prostriedkami voľiť jeho ignoranciu a vedomé porušovanie.

24. Po preskúmaní veci ústavný súd uzatvára, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo sa stotožnil so sťažnostnými námietkami prokurátora, zrušil napadnuté prvostupňové uznesenie a z akých dôvodov návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne a ústavne konformným spôsobom vysvetlil, prečo považoval uznesenie okresného súdu za nesprávne a v rozpore so zákonom a z akých dôvodov neboli splnené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

25. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, referenčne aplikovateľnou i na okolnosti prejednávanej veci, o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

26. Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného, ústavný súd konštatuje, že argumentácia krajského súdu sa javí v danej veci ako dostatočná a presvedčivá a nenesie známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Len skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, sama osebe nemôže odôvodňovať porušenie označených práv. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu, a preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa v tejto časti je zjavne neopodstatnená a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta.

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý súdny proces:

27. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

28. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd ju v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na „konanie o povolení obnovy konania“. Toto konanie sa totiž netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“ a ani o „občianskych právach a záväzkoch“ (pozri napr. rozhodnutia vo veciach: Plischke c. Rakúsko zo 7. 3. 1964, X. c. Rakúsko z 23. 5. 1966, X. c. Rakúsko z 19. 7. 1966, X. c. Spojené kráľovstvo 13. 7. 1970, Helmut Aldrian c. Rakúsko zo 7. 5. 1990).

29. Keďže v konaní o povolení obnovy konania sa nerozhodovalo o trestnom obvinení sťažovateľa v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (teda o vine a treste), tento článok dohovoru nie je na dané konanie aplikovateľný *ratione materiae*. Vo všeobecnosti možno uviesť, že pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda *inter alia* ani na vykonávacie konania a mnohé rozhodnutia v ňom urobené (konanie o návrhu na podmienené prepustenie, nariadenie výkonu podmienenčne odloženého trestu, zaradenie odsúdeného do určitej kategórie alebo do určitého ústavu, konanie o milosti atď.).

30. Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už pri jej predbežnom prerokovaní.

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 7 ods. 1 a čl. 8 dohovoru:

31. K namietanému porušeniu základného práva byť stíhaný len zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru, základného práva na zákonného sudcu a na verejné prerokovanie vecí podľa čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 dohovoru a práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy je potrebné uviesť, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie týchto práv v spojení alebo v nadväznosti na namietané porušenie jeho základného práva

na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a argumentuje nezákonnosťou a neústavnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu.

32. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nedošlo v rámci argumentov sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k rovnakému záveru dospel aj vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv podľa ústavy, resp. dohovoru. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

33. Keďže došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti ako celku, stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2022

Miloš Maďar
predseda senátu